

POLITIETS
SIKKERHETSTJENESTE

Postboks 4773 Nydalen
0421 OSLO
post@pst.politiet.no
Tlf.nr. 23 30 50 00
Besøksadresse:
Nydalen allé 35

Kommunal- og distriktsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:22/3214-2
Vår ref.: 22/03541-6
Dato: 6. september 2022

PSTs hørings svar til tilleggshøring til ny ekomlov - datasenterregulering

Politiets sikkerhetstjeneste (PST) inngir med dette hørings svar til tilleggshøring til ny ekomlov med forslag til regulering av datasentre i Norge, idet vi viser til høringsnotat av 7. juli 2022.

PST støtter Kommunal- og distriktsdepartementets (KDD) initiativ til å regulere datasentre i Norge.

I lys av PSTs mandat og oppgaver etter politiloven § 17b har PST følgende bemerkninger til de konkrete forslagene:

PST er positiv til forslagene som presenteres, men vurderer at forslagene ikke går langt nok i å løse de utfordringene som knytter seg til datasentre, som tjenesten møter.

PSTs erfarer at det er få problemer med å få etablert kontakt og samarbeide med de store norske datasenteroperatørene. Forslaget om registreringsplikt for disse vil i mindre grad bidra til å løse de utfordringene PST møter. For PST er det viktig at lovverket legger til rette for at norske myndigheter kan gjøre seg kjent med identiteten til de aktørene som faktisk disponerer serverne i norske datasentre og følgelig kan gi PST tilgang til den datatrafikken som passerer gjennom datasentrene.

Partene i Felles cyberkoordineringssenter (FCKS)¹ har ved flere anledninger² pekt på viktigheten av å få på plass en regulering av de utfordringene som disse

¹ Nasjonal sikkerhetsmyndighet, Forsvarets etterretningstjeneste, KRIPOS og PST

² Bl.a. gjennom FCKS-partenes hørings svar til forslag til endringer i ekomloven med høringsfrist 15. oktober 2021 (KDDs referanse 21/3980)

tjenestene ser og som knytter seg til datasentre, herunder trusselaktørers³ mulighet til å leie digital infrastruktur anonymt til å begå nettverksoperasjoner som digital spionasje og sabotasje, og organisert kriminalitet i Norge.

I høringsvaret til forslaget om endringer i ekomloven som var på høring høsten 2021, skrev PST:

I Nasjonal trusselvurdering (NTV) 2021 advarer PST mot statlig styrt digital spionasje i form av nettverksoperasjoner fra andre lands etterretningstjenester mot norske myndigheter og private virksomheter. PST advarer mot trusselaktører som benytter globale nettverk av digital infrastruktur mot norske virksomheter. PST ser at etterretningstjenester anonymt leier serverplass i datasentre i Norge. Gitt en økning i antall slike datasentre i Norge den kommende tiden, er det fare for at sentre også her i landet blir brukt til å gjennomføre nettverksoperasjoner.

PST støtter at datasentervirksomheten nå blir regulert. For PST er det vesentlig å kunne identifisere den reelle leietakeren i datasentre og kunne spore datatrafikk knyttet til disse i de saker som ligger under PSTs ansvarsområde.

Som også NSM og KRIPOS påpeker i deres hørings svar ber PST departementet vurdere om det bør innføres krav om entydig identifisering av sluttbrukere også for leie av IKT-struktur, tilsvarende kravet til entydig identifisering av sluttbrukere for person-til-person-kommunikasjon i forslaget til § 2-8.

Partene i Felles cyberkoordineringscenter (FCKS) beskrev allerede i mai 2020 i et brev til de berørte departementene⁴ hvilke utfordringer og behov for rettslig regulering partene i dette samarbeidet har knyttet til identifisering av sluttbruker av IKT-struktur. I brevet pekte partene blant annet på de utfordringer som knytter seg til fremleie av digital infrastruktur slik at virksomheten som driver datasenteret i Norge ikke kjenner identiteten til sluttbrukeren.

Det haster med å få på plass et rettslig rammeverk rundt datasentre, som blant annet øker myndighetenes innsikt i hvem som leier og disponerer IKT-infrastruktur i Norge, som legger til rette for politiets bruk av tvangsmidler, som sikrer at registreringsplikten overholdes og at oppgitt kontaktperson er underlagt norsk jurisdiksjon. PST ber departementet vurdere om forslaget til forskriftshjemmel i § 3-8 gir tilstrekkelig grunnlag for å regulere de behov som påpekes av NSM, KRIPOS, E-tjenesten og PST, eller om det er nødvendig å lovregulere enkelte av de forpliktelsene som foreslås pålagt tilbydere av datasentre.

³ Bl.a. fremmede staters etterretningstjenester

⁴ NSM, PST, KRIPOS og E-tjenesten i brev til JD av 06.05.2020 (kopi sendt FD og KMD)

Fremmede staters etterretningstjenester vil følgelig kunne bruke anonymisert serverleie til å gjennomføre spionasje og sabotasje i Norge. Dette vil kunne medføre at sensitiv informasjon om grunnleggende nasjonale interesser vil kunne bli stjålet og brukt mot Norge. Det vil også kunne medføre at kritisk infrastruktur som kommunikasjonslinjer, energiforsyning til Europa, medier m.m. vil kunne bli utsatt for sabotasje eller andre ødeleggende nettverksoperasjoner.

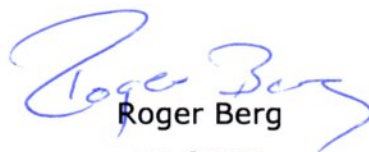
PST vurderer at lovforslaget i denne tilleggshøringen ikke inneholder de virkemidlene som må til for å løse de kriminalitetsmessige utfordringene som knytter seg til datasentre i Norge.

Det er for det første avgjørende for politiets evne til å forebygge alvorlig og organisert kriminalitet, herunder PSTs evne til å forebygge og etterforske de alvorligste truslene mot nasjonens sikkerhet, at regelverket gir myndighetene verktøy til å kunne identifisere sluttbrukere av IKT -infrastruktur i Norge.

Regelverket må videre gi politiet, herunder KRIPOS og PST, tilgang til denne informasjonen samt informasjon om den datatrafikken som går gjennom servere i norske datasentre.

PST ser for seg at datasenteroperatørene omfattes av en tilretteleggingsplikt samt lagringsplikt for IP-adresser tilsvarende den som gjelder for tilbydere av elektronisk kommunikasjonsnett, jf. ekomloven §§ 2-8 og 2-8a.

PST vil gjenta viktigheten av raskt å få på plass et rettslig rammeverk som vil gi partene i FCKS de nødvendige verktøyene for å løse sine respektive oppgaver.

Roger Berg
Sjef PST

Mottakere:
Kommunal- og distriktsdepartementet

Kopi:
Justis- og beredskapsdepartementet

Vedlegg:

Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Kommunal- og distriktsdepartementet		Postboks 8112 Dep	0032 OSLO